
TISKOVNA IZJAVA

Razveseljivi sklepi na skupščini FUEN

Tretji dan 68. letnega kongresa Federalistične unije evropskih narodnosti (FUEN) v soboto, 21. septembra 2024, je bil v znamenju zasedanja skupščine nad 100 članic, ki so se ozrle na preteklo leto ter sprejele pomembne odločitve za prihodnost.

Tudi tokrat je skupščina sprejela obširno glavno resolucijo, ki zahteva razvoj evropskega pravnega okvira za zaščito in pospeševanje avtohtonih narodnih manjšin. Nadalje piše: "Situacija več avtohtonih narodnih skupnosti po vsem svetu in posebno v Evropi se slabša in manjšinska zaščita pojema. To je bil ključni izsledek mednarodne konference ekspertov "Ewald Ammende", ki je na pobudo FUEN potekala 3. in 4. marca v Bruslju. Konferenca je krovni organizaciji predlagala, da se zavzame za obsežen evropski pravni okvir z jasnimi zaščitnimi standardi za učinkovito zaščito in razvoj kulture, jezika in identitete avtohtonih narodnih manjšin, ter za ustanovitev novega koncepta sodelovanja civilnodružbenih organizacij, ki se osredotoči na manjšinske pravice."

Vsebinsko je resolucija deljena na štiri temeljna področja:

Od Evropske unije FUEN v njej zahteva ureditev obširnega vseevropskega pravnega okvira za zaščito in pospeševanje avtohtonih narodnih manjšin ter želi ponovno preverjanje evropske pobude MSPI s strani evropske komisije.

Od Sveta Evrope želi, da bi manjšinsko zaščito dala med svoje prioritete naloge in bi okrepila sodelovanje s civilno družbo, aktivno na področju zaščite manjšin.

Združenim narodom priporoča ustanovitev rednega foruma za manjšinska vprašanja.

Nadalje želi FUEN z ureditvijo evropskega manjšinskega sveta izboljšati sodelovanje z evropskimi organizacijami civilne družbe ki zastopajo avtohtone narodne manjšine.

Spremenjeni so bili štirje člani statuta FUEN. Ena od teh sprememb se nanaša na člen 24, s katerim naj bi zagotovili, da se bo jezikovna in geografska raznolikost organizacij članic FUEN v prihodnje bolje odražala v predsedstvu. Po volitvah na kongresu leta 2022 je prišlo do situacije, da slovanska jezikovna skupina ni bila več zastopana v predsedstvu, medtem ko je nemška jezikovna skupina imela 3

predstavnike. Na pobudo nekaterih včlanjenih organizacij vključno NSKS in SKS je kratkoročno sklicana delovna skupina ob močnem sodelovanju koroških Slovencev – v njej je na imenovanje NSKS in SKS sodelovala Nadja Polzer, vodil jo je bivši sodelavec FUEN, Roman Roblek - izdelala sedaj uveljavljen predlog, da v predsedstvu sme biti največ en predstavnik neke v delovni skupini organizirane jezikovne skupine.

EUROPEADA 2028 bo potekala v Furlaniji na severovzhodu Italije. Gostile jo bodo slovenske in furlanske organizacije članice FUEN iz Italije (Svet slovenskih organizacij; Slovenska kulturna in gospodarska zveza; Furlansko filološko društvo). Zelo smo veseli, da so se naši prijatelji Slovenci iz Italije uveljavili s svojo kandidaturo in jim želimo veliko uspeha in energije pri organizaciji dogodka.

Veseli smo tudi, da se je soglasno sprejela prošnja Zveze slovenskih organizacij za članstvo v FUEN. Kot je predsednik Manuel Jug izpostavil na predstavitvi smo sedaj združene vse tri zastopniške organizacije koroških Slovencev pod eno skupno evropsko streho. S tem želim zvišati vidnost na mednarodni ravni in biti še bolj učinkoviti z našimi skupnimi zahtevami.

Naslednji kongres FUEN 2025 bo organiziran na Južnem Tirolskem. Gostila ga bo članska organizacija Južnotirolska ljudska stranka (SVP), ki zastopa nemške in ladinske Južne Tirolce. Pred tem pa sta na sporedu še dve srečanji delovne skupine slovanskih manjšin. Letos novembra v Košicah pri Čehih na Slovaškem in spomladi prihodnjega leta v evropski kulturni prestolnici 2025 v Gorici pri Slovencih iz Italije.

S strani koroške so se kongresa udeležili poslujoči tajnik NSKS, Marko Oraže, Nadja Polzer za Skupnost koroških Slovenk in Slovencev, Manuel Jug za Zvezo slovenskih organizacij, Mirjam Polzer iz Biroja za slovensko narodno skupnost pri deželi Koroški ter Luka Olip kot član predsedstva mladinske organizacije Mladine evropskih narodnih skupnosti MENS - YEN.

Celovec, 23. 09. 2024